

T.C.
KONYA VALİLİĞİ

KIRELİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ

DENETİM RAPORU

GÖREV EMRİNİN	DENETLEMİYİ YAPANLAR
Tarihi-Sayısı : 07/04/2017- 7991 17/04/2017- 8513	Mehmet Kamil SAĞLAM Özgür ÇETİN Çağrı KARAKÖSE Vali Yardımcısı İl Mah. İd. Şefi Ziraat Mühendisi
DENETLEME RAPORUNUN	Osman Sabit AKBULUT Osman IŞIK Defterdarlık Uzmanı Ekonomist
Tarihi : 16 /05/2017	DENETLEME RAPORUNUN KONUSU
Sayısı : 2017/08	6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 18. maddesi gereğince ilimiz genelinde bulunan sulama birliklerinin idari ve mali denetiminin yapılması raporun konusunu oluşturmaktadır.
Verildiği Yer ve Makam	YAPILACAK İŞLEM
Valilik Makamına (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)	Denetleme Raporunun “Tespit Edilen Eksiklikler ve Düzeltme Yolları” başlığı altında açıklanmış olup, yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması gerektiği görüş ve kanaatine varılmıştır.

Denetim Dönemi: 01.01.2016-31.12.2016

KIRELİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ

İDARİ (TEKNİK) VE MALİ DENETİM RAPORU

Konya Valilik Makamının (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü) 07.04.2017 gün ve 7991 sayılı ile 17.04.2017 tarih ve 8513 sayılı OLUR'u ile "**6172 Sayılı Sulama Birlikleri Kanunu**" nun 18. maddesi gereğince, Konya İli Hüyük İlçesinde kurulu ve 1995 yılından bu yana faaliyette bulunan, Kireli Pompaj Sulama Birliği Başkanlığı'nın 2016 yılını kapsayan denetimi Vali Yardımcısı Mehmet Kamil SAĞLAM Başkanlığında, İl Mahalli İdareler Şefi Özgür ÇETİN, Devlet Su İşleri 4. Bölge Müdürlüğü Ziraat Mühendisi Çağrı KARAKÖSE, İl Defterdarlık Uzmanı Osman Sabit AKBULUT, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Ekonomist Osman IŞIK tarafından **16.05.2017** tarihlerinde yapılmıştır.

1- GİRİŞ:

Valilik Makamının (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü) 07.04.2017 gün ve 7991 sayılı ile 17.04.2017 tarih ve 8513 sayılı görevlendirme OLUR'una istinaden; 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun "*Birlik; tek yerleşim biriminden oluşan birlikler hariç olmak üzere, görev alanı içinde bulunan her yerleşim biriminden; üçüncü dereceye kadar hisim olmayan ve her yerleşim biriminden en az birer kişi ve toplamda beş kişiden az olmamak üzere su kullanıcılarının imzaladığı birlik ana statüsünün, DSİ'nin de görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanır.*" ibaresine ilişkin olarak yapılan incelemede Kanunun ilgili maddesine ilişkin olarak uygun şekilde Birliğin tüzel kişilik kazanımı sağlandığı görülmüştür.

II- YAPILAN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME:

A- GENEL İŞ YÜRÜTME

2. SULAMA BİRLİĞİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Birlik Tüzüğü'nün, 5355 ve değişik 5445 sayılı yasa hükümlerine uygun olarak hazırlandığı, Mülki İdarece onaylı olduğu anlaşılmıştır. 6172 Sayılı Sulama Birliği Yasasına göre, Birlik Ana Statüsünün hazırlanarak 10.04.2012 tarihli Bakanlık OLUR u ile yürürlüğe girdiği ve yasa gereği yapılandırma çalışmasını tamamlayarak 17.09.2012 tarihinde Hüyük İlçe Seçim Kurulu tarafından yapılan meclis üyeliği secimi ile yeni meclislerinin oluşturulduğu, 26.09.2012 tarihinde yapılan ilk meclis toplantıları ile de yeni yönetim organlarını oluşturarak yapılandırma çalışmalarını tamamladıkları ve 6172 sayılı yasa hükmüne uygun olarak Sulama Birliğinin faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmıştır.

Kireli Pompaj Sulama Birliği hakkında genel bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tesisin İşletmeye Açıldığı Yıl	1998		
Devir Yılı	2001		
Net Sulama Alanı (ha)	Cazibe	Pompaj	Toplam
	-	10.511	10.511
Su Kaynağı	Beyşehir Gölü		
Su Temini (cazibe veya pompaj)	Pompaj		

	Toprak (m)	Kaplamalı (m)	Kanalet (m)	Borulu (m)	Toplam (m)
İsale ve Ana kanallar	-	86500	-	-	86500
Yedek Hatlar	-		-	227000	227000
Tersiyer Hatları	-	54100	-		54100
Tahliyeler	93500		-	-	93500

Projesinde Önerilen Sulama Yöntemi	% 100 Basınçlı Sulama Yöntemi
Mevcut Sulama Yöntemi	% 100 Salma

Sulamanın Adı: Kireli Pompaj Sulaması		
Bitki Türü	Ekim Alanı (ha)	Ekim Oranı (%)
Hububat	3,6	0,38
Fasulye	5,3	0,56
Bostan	0,2	0,02
Ş.Pancarı	872,3	92,99
Meyve+Kavak	13,6	1,45
Mısır	24,2	2,58
Sebze	1,5	0,16
Yonca	5,1	0,54
Haşhaş	0,2	0,02
Patates	6,7	0,71
Tav Sulama	5,4	0,58

TOPLAM	938,1	100
--------	-------	-----

Sulama Birliğinin birlik başkanı, birlik m¼d¼r¼ ve saymanına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

G¼revi	Adı Soyadı
Birlik Başkanı	Hasan şAHİN
Birlik M¼d¼r¼	-
Sayman	¼mer ALTUNHAN (Hizmet alımı)

Makine-Araç Varlığı: Sulama Birliğinin makine, araç, alet ve ekipman varlığına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

S. NO	CİNSİ	MARKA	PLAKA	ALINIş TARİHİ	FAAL DURUMU
1	İş MAKİNESİ	HİDROMEK		2002	AKTİF
2	PİCK-UP	TATA	42H5507	2002	ORTA
3	PİCK-UP	NİSSAN		2014	AKTİF
4	GRADAL			2013	AKTİF
5	MOTORSİKLET	MONDİAL		2004	AKTİF
6	MOTORSİKLET	MONDİAL	42TM703	2004	AKTİF
7	MOTORSİKLET	MONDİAL	42TM705	2004	AKTİF
8	MOTORSİKLET	MONDİAL		2011	AKTİF
9	MOTORSİKLET	KANUNİ	42TM233	2005	PASİF
10	MOTORSİKLET	ZONGSHEN	42TM704	2006	PASİF
11	MOTORSİKLET	MONDİAL		2012	AKTİF

3. İDARİ ve TEKNİK DENETİME İLİşKİN TESPİTLER

3.1. İDARİ DENETİME İLİşKİN TESPİTLER

3.1.1. Birlik Meclisine İlişkin Tespitler:

3.1.1.1. Sulama Birliğinin G¼rev Alanındaki Yerleşim Yerlerine G¼re Birlik Meclisi Üye Seçimine İlişkin Tespitler:

Kanunun **MADDE 4'**de yer alan "*İlk Birlik Meclisi seğimlerinin yapılabilmesi için birliğin t¼zel kişilik kazanmasından itibaren bir yıl içinde en az onsekiz üyelik kaydının tamamlanmış olması şarttır. Bu süre içinde, öng¼r¼len sayıda üyelik kaydının geręekleřtirilememesi durumunda kurucular kurulu birliğin t¼zelkiřiliđini sona erdirmek üzere Bakanlığa başvurmak zorundadır.*" Kanunun ilgili Maddesi kapsamında Birlik Meclis seğimlerinin yapılması için Birlik üyelik kayıt işlemleri yasaya uygun şekilde yapıldığı g¼r¼lm¼řt¼r.

Sulama Birliğinin Ana Statüsünün 14'üncü Maddesine göre Birlik görev alanındaki yerleşim yerlerine göre olması gereken ve seçilen birlik meclisi üye sayıları aşağıdaki gibidir.

Sıra No	YERLEŞİM YERİ	SEÇİLMESİ GEREKEN ÜYE SAYISI	MEVCUT ÜYE SAYISI	EKSİK ÜYE SAYISI
1	BEYŞEHİR	2	2	-
2	KIRELİ	7	7	-
3	SELKİ	5	4	1
4	İMRENLER	2	2	-
5	KÖŞK	3	2	1
6	ÇAVUŞ	2	-	2
7	GÖÇERİ	2	-	2
8	AKBURUN	4	4	-
9	YENİCE	3	3	-
10	KUŞLUCA	3	3	-
11	BUDAK	3	2	1
12	ÇUKURKENT	3	3	-
39		39	32	7

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere Selki, Köşk ve Budak yerleşim yerleri 1, Çavuş ve Göçeri yerleşim yerleri 2 olmak üzere toplam 7 eksik üye ile temsil edilmektedir.

Birlik üye ve su kullanıcıları sayıları, parsel miktarları ile bunların oranları aşağıda gösterilmiştir.

	Sayı	Oranı
Birlik Üye Sayısı (A)	621	0,29
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcı Sayısı (B)	1577	0,71
Birliğe Üye Olan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha)	2132	0,22
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha)	7168	0,78

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere üye sayısının toplam su kullanıcılarına oranı % 29 ve üye yapılan parsel büyüklüğünün toplam parsel büyüklüğü içindeki oranı %22 'dir.

Üye olmayanlara uygulanan ücret tarifesi üye olanlardan %25 fazla olduğu, üye olan ile olmayan arasındaki ücret farkının çok düşük olduğu ve katılım bedelinin peşin alındığı anlaşılmıştır.

Sulama düzenini bozanlara, kapaklarla oynayanlara ve parselin su dağıtım düzenini bozan çiftçilere, bu tür uygulamalar olmadığından herhangi bir ceza-i müeyyide uygulanmadığı birlik başkanınca ifade edilmiştir.

Birlik yönetimine demokratik katılımın sağlanması mümkün olduğu kadar sulama alanındaki tüm su kullanıcılarının üye olması ile sağlanabilir. Üye sayısının artmasında en fazla faydanın üye olan ve olmayanlar arasındaki ücret farkının artırılmasından elde edileceği Tarafımızca değerlendirilmiştir. Yasa Koyucu tarafından 6172 sayılı Kanun'da bu konuda Birliğe söz konusu ücretlerin % 200'e kadar artırma yetkisi verilmiştir.

Birlik üye sayısının mümkün olan en fazla oranda artırılması gerekmektedir. Bunun için;

1- Üye olmayanlara yapılacak ücret artırım oranı artırılmalı, gerekirse 6172 sayılı Kanunda belirtilen azami orana kadar (iki katına kadar) çıkarılmalıdır.

2- Üye katılım bedelinin tespitinde tarifede yer alan en düşük ücret olan TAV sulaması dikkate alınması meclis gündeminde değerlendirilmelidir.

6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 3. Maddesinde Birliğin görev alanı ve çalışma konuları aşağıda belirtildiği şekilde tanımlanmaktadır.

MADDE 3 – (1) “Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DSİ tarafından belirlenir.” Şeklindedir. Kireli Pompaj Sulama Birliğine devredilen tesisin 10.511 ha lık Sulama Tesisi olduğu ve görev alanının da bu tesisin proje alanı ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Birlik meclisine üyelik şartları, seçilme esasları, görev ve yetkileri 6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 6. Maddenin (ç) bendinde “Birlik görev alanı içinde mülk sahibi olmak ya da araziyi fiilen kullanmak üzere en az beş yıl süre için kiralamış olmak.” Şeklindedir. Bu nedenle birlik görev alanı dışında bulunan ve proje dışında ki yerleşim yerlerinden birlik meclis üyesi olmadığı anlaşılmıştır.

KIRELİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ GÖREV ALANINDAKİ YERLEŞİM YERLERİ ALANLARI

S.No	YERLEŞİM YERİ	ALAN (ha)
1	KIRELİ	123,89
2	YENİCE	25,3
3	EMEN	0,4
4	AKBURUN	161,48
5	KÖŞK	80,11
6	KUŞLUCA	85,54

7	SELKİ	305,24
8	ÇUKURKENT	25,01
9	BUDAK	55,354
10	GÖLKAŞI	7,99
11	SADIKHACI	52,47
12	KARAALİ	15,33
TOPLAM		938,1 ha

3.1.1.2. Birlik Meclisi Toplantılarına İlişkin Tespitler

Sulama Birliği Meclisi 2016 yılında Nisan ve Kasım aylarında iki defa olağan, Eylül ayında olağanüstü olmak üzere üç kez toplanmıştır. Söz konusu toplantılarda oy birliği ile karar alındığı ve toplantı nisabı ve karar yeter sayısı 6172 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine uygun olduğu görülmüştür.

Meclis olağan toplantılarına DSİ Bölge Müdürlüğünce gözlemci sıfatıyla katılım sağlanmıştır.

3.1.1.3. Birlik Meclisince Yönetim ve Denetim Kurulu Üyelerinin Seçimine İlişkin Tespitler

Sulama Birliği Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)	Erol ÖKSÜZ, Tuncer TUNÇ, Eşref YILMAZ, Hasan ŞİMŞEK
Yönetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	Ramazan DOĞAN, İbrahim BAŞ, Celalettin NAVRUZ, Metin BOLAT
Denetim Kurulu Üyeleri (Asil)	Halit SARI, Celalettin BAYKAL, Mehmet GÜROCAK
Denetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	Celalettin NAVRUZ,

3.1.1.4. Birlik Meclisince, Birlik Başkanı ve Yönetim Kuruluna Verilen Yetkilere İlişkin Tespitler

Sulama Birliği Meclisi kararlarının incelenmesi sonucunda;2016 yılında mal/hizmet/gayrimenkul vs. alımlarına ilişkin birlik adına yapılacak sözleşmelere yönelik, Birlik Meclisince, Yönetim Kuruluna sözleşme yapma yetkisi verilmediği anlaşılmıştır.

3.1.2. Yönetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Yönetim Kurulunun örneklem yöntemiyle seçilen 2016 yılı Aralık ayında yapmış olduğu toplantılara ilişkin olarak toplantı nisabı ve karar yeter sayısının Birlik Ana Statüsüne uygun olduğu, Yenilenebilir Enerji Alanından çalışma yapmak ve birlik meclisine bilgi vermek için birlik başkanına yetki verildiği görülmüştür.

3.1.3. Denetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Denetim Kurulu, Birlik Ana Statüsünün 35'inci maddesi uyarınca Birliğin 2016 yılında herhangi bir rapor hazırlamadığı görülmüştür.

3.1.4. Birlik Teşkilatına İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinin teşkilat yapısı aşağıdaki gibi olup isim listesi ek yapılmıştır.

Görevi	Sayısı	Eğitimi	Statü(Daimi/Geçici)
Müdür	-	-	Daimi
Sayman	-	-	-
Diğer	9		Daimi

3.1.5. Birlik Bütçesine İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinin 2016 yılına ilişkin DSİ4. Bölge Müdürlüğünce onaylı bütçesi ve 2016 yılı bütçe kesin hesap bilgileri ekte gibidir.

Birliğin 2016 yılı bütçe tutarı aşağıdaki gibidir.

Yılı	Bütçe Tutarı (TL)
2016	1.680.000,00

3.1.5.1. Personel Giderleri:

6172 sayılı Kanununun 14.maddesinde "Birliğin toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı ile çarpımı sonucu bulunan miktarın % 30'unu aşamaz." hükmü bulunmaktadır.

Birliğin, 2016 yılı personel giderlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Gerçekleşen personel giderlerine sigorta primleri dahil edilmiştir.

Yılı	Gerçekleşen Bir Yıl Önc.Gelir	YDO	YDO*Önc. Yıl Gerçekleşen Gelir	Bütçe Personel Gideri	Gerçekleşen Personel Gideri	Gerç.Per.Gideri /YDO*Önc. Yıl Gerçekleşen Gelir
2016	869.556,67	3,83	902.860,69	496.000,00	371.699,70	0,41

3.1.5.2. Bakım Onarım Gideri:

6172 sayılı kanununun 7. maddesinin h bendinde "Katılım paylarını, su kullanım hizmet bedeli ve para cezalarını üyelere tahsil etmek, birliğin alacaklarının takibini zamanında yapmak." hükmü bulunmaktadır. Yine(h) bendinde, (ğ) bendine göre tahsil edilen tutarların, cazibeli sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 30'unu, pompajlı sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 15'ini, yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım işlerinde kullanmak; devralınan sulama tesisinin bir bölümünün cazibeli, bir bölümünün pompajlı olması durumunda, cazibeli ve pompajlı alanı göz önüne alarak yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım payını % 15 ila % 30 arasında belirleyip uygulamak." Hükümleri bulunmaktadır.

Birliğin 2016 yılı bakım onarım giderlerine ilişkin tutarlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yılı	Tahsilat	Bütçe Öngörülen Tutar	Gerçekleşen Bakım Onarım Gideri
2016	977.734,63	125.000,00	23.412,93 TL

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere, bütçede bakım onarım için ayrılan tutarlar Kanunda belirtilen sınıırn altındadır. Ayrıca tüm bakım onarım giderlerinin takip edildiği bir hesap kalemi bulunmamaktadır. Üretim sonuçlarında belirlenen tutarın muayene raporlarında ön görülen tutarla yaklaşık aynı olması gerekmektedir.

3.1.5.3. Yönetim Kurulu Üyeleri, Birlik Başkanı ve Denetim Kurulu Üyelerine Ödenmesi Gereken Huzur Haklarına İlişkin Tespitler:

Birlikçe ödenen huzur haklarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Söz konusu ödemeler 6172 sayılı kanununun 6. maddesinin 15.fikrasının(e) bendine uygun olduğu tespit edilmiştir.

Huzur Hakkı Bilgisi	2016
Birlik Başkanına Aylık Ödenen Huzur Hakkı	4.940,00
Yönetim Kurulu Üyelerine Aylık Ödenen Huzur Hakkı	0,00
Denetim Kurulu Üyelerine Yıllık Ödenen Huzur Hakkı	0,00

3.1.6 Birliğin Mali Durumu İle İlgili Genel Bilgiler:

3.1.6.1. Tahakkuk Tahsilat Durumu:

Sulama Birliğinin tahakkuk ve tahsilatları ilişkin özet bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

	Tahakkuk	Tahsilat	Oran
2016	1.680.000,00	977.734,63	0,58

Su Kullanım Hizmet Bedellerinin tamamının Kasım ayı sonunda alındığı, taksitlendirme yapılmadığı, Tüfe oranında erken ödeme indirimi uygulandığı (% 10), gecikme zammı oranının günlüğe çevrilerek uygulandığı görülmüştür. Vadesinden sonra ödemesini yapmayan çiftçilere 2016 yılı ayı içerisinde tebligat yapılmadığı görülmüştür.

3.1.6.2. Borç Alacak Durumu:

Denetim tarihi itibarı ile alacakların ne kadar (yapılandırma dahil) olduğu ve bunlara yapılan işlemlerin neler olduğu yıllar itibarı ile aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yılı	Anapara	Gecikme Zammı	Toplam
2016 Öncesi	189.555,66	150.528,26	340.083,92
2016	431.483,80	6.477,66	437.961,46
Genel Toplam			

Bunlara ilişkin olarak “2016 yılına kadar olan alacaklar için yasal takip işlemlerine 2016 yılı içinde başlandığı, 2016 ve sonrası alacaklar için herhangi bir takip yapılmadığı anlaşılmıştır.

Denetim tarihi itibarı ile Birliğin vadesi geçen Vergi Dairesine 46.109,66 TL, Sosyal Güvenlik Kurumuna 244.828,22 TL, MEDAŞ'A 116.944,50 TL, DİĞER 15.307,52 TL olmak üzere toplam 423.189,90 TL borcunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

3.1.7. Su Kullanım Hizmet Bedeline İlişkin Tespitler

Birlik meclisince oy birliği ile belirlenen 2016yıllarına ilişkin Su Kullanım Hizmet bedelleri Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan ücret tarifesine uygundur.

3.1.8. Sulama Birliği Tarafından Tutulan Defter ve Kayıtlara İlişkin Tespitler

Sulama Birliği tarafından tutulan deftere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Defterin Türü	Defter Yazılı Olarak Tutuluyor mu? (E/H)	Bilgisayar Ortamında Tutuluyor mu? (E/H)
Meclis Karar Defteri	E	E
Yönetim Kurulu Karar Defteri	E	E
Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri	E	E
Noter Onaylı Sulayıcı ve Kullanıcı Kayıt Defteri	E	H
Defter-i Kebir (Büyük Defter)	H	E
Yevmiye Defteri	H	E
Envanter Defteri	H	E
Kasa Defteri	H	E
Demirbaş Defteri	H	H

Tahsilatların günlük bankaya yatırıldığı, ödemeler banka hesabına yatırılmak suretiyle yapıldığı anlaşılmıştır. Gelir ve gidere ait bilgisayar ortamında tutulan kayıtların ise iki nüsha halinde imza altına alınıp arşivlendiği ifade edilmiştir.

3.1.9. Personel Yönetmeliğine İlişkin Tespitler

Ana statünün 44. maddesi uyarınca hazırlanması gereken Sulama Birliği Personel Yönetmeliği 17.04.2013 tarihli Birlik Meclis toplantısında kabul edilmiştir.

3.1.10. Yatırım Bedeli Geri Ödemesi

Sulama Birliğinin yatırım bedeli borcu bulunmamaktadır.

3.2. TEKNİK DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.1. İŞLETME FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.1.1. Birlikçe Bulundurulması Gereken Dokümanlar:

30.01.2015 Olur tarihli Sulama Tesisleri İşletme Talimatı uyarınca Birliklerce temin edilmesi gereken dokümanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Genel Vaziyet Planları	1/25.000
Kadastro Haritaları	Yok
Tapu Kayıtları	Çiftçilerden alınan çks ve tapu fotokopileri var

Topografik Haritalar	Yok
İşletme Haritaları	Var
Uygulama Projeleri	Yok
Kamulaştırma Haritaları	Var
Talimat ve Rehberler	Yok
Devir Sözleşmesi	Var
Devir Protokolü	Var
Tesis Tanıtma Föyü	Var

Bunların temini ve güncellenmesi için DSİ ile görüşülüp temin edilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

3.2.1.2.Sulama Sisteminin Performans Göstergelerine İlişkin Tespitler

Birlik Sulama sisteminin 2016 yılına ait performans göstergeleri aşağıdaki gibidir.

Yıl	Sulamaya Açılan Alan (ha) (A)	Fiilen Sulanan Alan (ha) (B)	Sulama Oranı (%) (B/A)	Sulamada Kullan. Top. Su (hm ³) (C)	Hektara Kullan. Su (m ³ /ha) (C/B)	Brüt / Net Su İhtiy. (m ³ /ha)	Sulama Rand. (%) / İhtiyacın Karşılama Oranı
2016	10 511	938	9	5,56	5 978	8172 / 5053	84.53 / 0.73

Net sulama alanının 10.511 ha. Olduğu, fiilen sulama alanı 938 ha olduğu, sulama oranı % 9 olarak tespit edilmiştir. Sulama Randımanının ise % 84,53 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

3.2.1.3. Şebeke Dışı Sulanan Alana İlişkin Tespitler

Sulama Birliğince şebeke dışı alana su verilmediği birlik başkanınca ifade edilmiştir.

3.2.1.4. Sulama Mevsimi Öncesi ve Sonrasında Yapılması Gereken Hususlara İlişkin Tespitler:

Sulama Birliği tarafından 2016 yılına ilişkin hazırlanan Genel Sulama Planlaması (GSP) ve Uygulama Raporu hazırlanmadığı anlaşılmıştır.

2016 yıllarına ilişkin olarak beyanname toplama oranları incelendiğinde her yıl Mayıs ayı sonuna kadar Sulama Beyannamesi alındığı,2016 yılında alınması gereken toplam beyannamenin % 60' ının alındığı anlaşılmıştır. Beyanname vermeyenlerden suladığı ürünün tarifedeki fiyatı ile dekar çarpımının % 25'i yıllık Beyan Gecikme Cezası olarak uygulandığı görülmüştür. Beyan alma oranının daha yukarı çıkarılmaya çalışılmalıdır.

3.2.1.5.Sulama Sisteminin Güvenlik ve Emniyetine İlişkin Tespitler:

2016 yıllarında DSİ 4.Bölge Müdürlüğü tarafından meskun mahallerin içindeki tüm ana kanalın etrafı meskun olmayan kısımların ise gerekli görülen yerleri tel örgü ile kapatılmıştır.

Sulama sahası içerisindeki uyarı ve ikaz levhaları bulunmaktadır. Fakat bazı levhaların eksik olduğu görülmüştür. Tespit edilen eksik tabelaların sulama sezonu öncesi bakım onarım zamanında yenilenmesi gerekmektedir.

3.2.2. BAKIM VE ONARIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.2. BAKIM VE ONARIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.2.1. Muayene Raporları ve Gerçekleştirilen Bakım Onarımlara İlişkin Tespitler

2016 yıllarına ilişkin Birlik tarafından oluşturulan bir heyet tarafından muayene raporları düzenlenmiştir. Bu raporlarda yer verilen hususlara ilişkin yapılan işlemler için Birlikçe üretim sonuçları raporları düzenlenmediği anlaşılmıştır.

Muayene heyetince sulama tesisinin yerinde incelenmesi ve görülen eksikliklerin fotoğraflanması gerekmektedir. Ayrıca üretim sonuçlarında yapılan işlemlerinde yine fotoğrafla yapıldığının belgelenmesi sağlanmalıdır.

3.2.2.2. Bak-Onar Projeleri ile Sulama Tesislerinin Rehabilitasyon veya İyileştirme Projelerine İlişkin Tespitler:

Sulama Tesislerinin Rehabilitasyon veya Yenilemeye ihtiyacı olduğu, kapalı sistem için, sulama birliği meclisince bu yönde karar alınmadığı, DSİ'ne yenileme ve rehabilitasyon işlemlerinin proje aşamasının tamamlandığı ve saha çalışmasına başlanıldığı birlik başkanınca ifade edilmiştir.

3.2.2.3 Sulama Birliği Meclis Toplantılarına Gözlemci Üyelerin Katılımına İlişkin Tespitler:

Kanununun 17. Maddesi Birlik meclisi toplantılarına, tesislerin amacına uygun bir biçimde işletme bakım, onarım, yönetim ve kullanımına ilişkin olarak teklif ve tavsiyede bulunma ve bu konularda teknik denetleme yetkilerine haiz, DSİ tarafından görevlendirilen gözlemcinin katıldığı görülmüştür.

4. MALİ KONULARDAKİ FAALİYETLERE İLİŞKİN TESPİTLER:

4.1. KİRELİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİNİN 2016 YILI MALİ İŞLEMLERİ

4.1.1.Mali İşlemlere İlişkin Diğer Bilgiler

1- Kireli Pompaj Sulama Birliğinin banka hesaplarının kontrolünde, bankalardan alınan mutabakat yazılarında;

31.12.2016 tarihi itibarı ile

Ziraat Bankası Hüyük Şb.

Vadesiz hesap bakiyesi : 164.02 TL

Olmak üzere fiili banka mevcudunun toplam **164,02 TL** olduğu anlaşılmış ve bu tutarın muhasebe kayıtları ile tutarlı olduğu görülmüştür.

4.1.2.Kırelı Pompaj Sulama Birliğinin Gelir ve Gider Bütçelerinin incelenmesinde;

2016 yılına ilişkin

- Gider Bütçesi	<u>Tahmini Bütçe (TL)</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe (TL)</u>
Personel Giderleri	496.000,00	371.699,70
SGK	90.000,00	299.597,71
Mal ve Hizmet Alımları	818.000,00	810.076,32
Sermaye	131.000,00	--
Yedek Ödenek	121.000,00	95.000,00
Faiz Gideri	8.000,00	--
Cari Transfer	16.000,00	--
Toplam	1.680.000,00	1.481.373,73

- Gelir Bütçesi	<u>Tahmini Bütçe (TL)</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe (TL)</u>
Teşeb. ve Mülk. Gelirleri	1.420.000,00	933.886,79
Alınan Bağış ve Yardımlar	--	--
Diğer Gelirler	182.000,00	43.847,84
Sermaye Gelirleri	78.000,00	--
Toplam	1.680.000,00	977.734,63

Bu veriler ışığında tahmin edilen gider bütçesine göre gerçekleşen gider bütçesinin oranının **%88** tahmin edilen gelir bütçesine göre ise gerçekleşen gelir bütçesinin oranının **% 58** olduğu görülmüştür.

4.1.3.Birlik tarafından çalıştırılan personel için SGK' na ödenmesi gereken primlerin ödenmediği, kesilen damga vergisi ve gelir vergisi stopajlarının Vergi Dairesi hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

4.1.4. Kırelı Pompaj Sulama Birliği tarafından tutulması gereken Muhasebe defter ve belgelerinin tutulduğu, tutanaklar, hesap cetvelleri, bilanço, mizan vb. belge ve dökümleri kapsayan yönetim dönemi hesap ve cetvellerinin hazırlandığı görülmüştür.

4.1.5. Kırelı Pompaj Sulama Birliğinin 2015 yılı denetim raporlarında kişi borcunun olmadığı anlaşılmıştır.

5. DEĞERLENDİRME

5.1. Birlik Üye Sayısının Yetersiz Olması:

Birlik üye sayısının toplam su kullanıcılarına oranı %29 ve üye yapılan parsel büyüklüğünün toplam parsel büyüklüğü içindeki oranı %22'dir. Söz konusu oranlar düşüktür.

Yine birlik yönetimine demokratik katılımın sağlanması mümkün olduğu kadar sulama alanındaki tüm su kullanıcılarının üye olması ile sağlanabilir. Bunun sağlanmasının da en etkili yolu üye olan ve olmayanlar arasındaki ücret farkının artırılmasıdır. Yasa Koyucu tarafından 6172 sayılı Kanun'da bu konuda Birliğe %200'e kadar artırma yetkisi verilmiştir.

Sonbahar /2016 döneminde yapılacak sulama birlikleri meclis seçimlerine kadar üye sayısının mümkün olan en fazla oranda artırılması gerekmektedir. Bunun için;

1- Üye olmayanlara yapılacak ücret artırım oranı artırılmalı, gerekirse 6172 sayılı Kanunda belirtilen azami orana kadar (iki katına kadar) çıkarılmalıdır.

2- Üye katılım bedelinin tespitinde tarifede yer alan en düşük ücret olan TAV sulaması dikkate alınması meclis gündeminde değerlendirilmelidir.

3- Üye katılım bedelinde taksitlendirme yapılmalıdır.

5.2. Tahsilat Oranın Düşük Olması:

Birliğin 2016 yılı tahsilat oranı % 58'dir. Alacaklar için yasal takibatların yapıldığı ifade edilmiş ve örneklem yöntemi ile seçilen kişiler ile bu durum test edilmiştir. Birlik faaliyetlerini daha etkili bir şekilde yürütebilmesi için tahsilat oranların artırılması gerekmektedir. Bunun için;

Birlik alacaklarının zaman aşımına uğramaması ve buna bağlı olarak birlik başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin buna ilişkin riskleri yüklenmemeleri için yasal takibata ilişkin yapılan çalışmalara özel önem verilmeli ve vadesi geçen alacaklar için yasal takibata daha hızlı geçilerek tahsilat oranı artırılmalıdır.

5.3. Bakım ve Onarım ile Yatırım Geri Ödemesi Payının Mevzuata Uygun Olarak Belirlenip Uygulanmaması:

6172 sayılı kanununun 7. maddesinin (h) bendi uyarınca, Birlik cazibeli ve pompajlı alanlar göz önüne alınarak yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım paylarının ğ bendine göre yapılan tahsilatlarının % 15 ila % 30 arasında belirleyip uygulamak zorundadır.

Birlikçe belirlenen bütçe mevzuatta belirtilen oranın altındadır. ayrıca bakım onarım ve yatırım geri ödemesini takip edecek bir sistem bulunmamaktadır. Bunun için;

Alınacak bir komisyon kararı ile personel giderleri ile hizmet alımlarının ne kadarlık tutarının bakım onarım giderleri için kullanıldığı tespit edilmelidir. Ayrıca gerçekleşen tüm bakım onarım giderleri ve Yatırım Geri Ödemeleri yardımcı bir muhasebe hesabında takip edilmelidir.

5.4. Birlikçe Bulundurulması Gereken Dokümanların Bulunmaması veya Güncel Olmaması:

Birlikçe temin edilmesi gereken dokümanların bir kısmı bulunmamaktadır. Bunun için;

Birlikçe söz konusu dokümanların DSİ'den veya ilgili kurumlardan temin edilmesi için işin gerekli takibatlar yapılmalıdır.

5.5. Şebeke Dışı Alana Su Verilmesi:

Sulama Birliğince şebeke dışı alana su verilmediği ifade edilmiştir.

5.6. Taban suyu izleme Faaliyetleri:

Taban suyu izleme faaliyetlerinin DSİ tarafından yürütüldüğü ifade edilmiştir.

5.7. Sulama Sahasındaki Uyarı ve İkaz Levhalarının Eksikliği

Sulama alanında genel olarak gerekli uyarı levhalarının bulunmakla beraber bazı yerlerde bunların eksik olduğu görülmüştür.

Bunun için;

Uyarı levhaları ve meskun mahal içerisinde bulunan ana kanal çevresindeki tel örgüler periyodik olarak kontrol edilmelidir. Olumsuz bir durumun tespitinde bu derhal giderilmeli ve bu durum tarihini belirten fotoğraf ve tutanaklarla kayıt altına alınmalıdır.

5.8. Muayene Raporları ve Gerçekleştirilen Bakım Onarımlara İlişkin Tespitler

2016 yıllarına ilişkin Birlik tarafından oluşturulan bir heyet tarafından muayene raporları düzenlenmiştir. Bu raporlarda yer verilen hususlara ilişkin yapılan işlemler için Birlikçe üretim sonuçları raporları düzenlenmediği anlaşılmıştır.

Muayene heyetince sulama tesisinin yerinde incelenmesi ve görülen eksikliklerin fotoğraflanması gerekmektedir. Ayrıca üretim sonuçlarında bakım onarım döneminde yapılan işlemlerinde yine fotoğrafla yapıldığının belgelenmesi sağlanmalıdır.

5.9. Sulama Birliğinin Görev Alanındaki Yerleşim Yerlerine Göre Birlik Meclisi Üye Seçimine İlişkin Tespitler:

Selki, Köşk ve Budak yerleşim yerleri 1, Çavuş ve Göçeri yerleşim yerleri 2 olmak üzere toplam 7 eksik üye ile temsil edildiği, Sulama birliği görev alanı dışındaki yerleşim birimlerinden meclis üyesi olmadığı anlaşılmıştır.

6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 3. Maddesinde, Birliğin görev alanı ve çalışma konuları aşağıda belirtildiği şekilde tanımlanmaktadır.

“Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DSİ tarafından belirlenir.” Şeklindedir. Kırelî Pompaj Sulama Birliğine devredilen tesisin 10.511 ha lık Kırelî Pompaj Sulama Tesisi olduğu ve görev alanının da bu tesisin proje alanı ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Birlik meclisine üyelik şartları, seçilme esasları, görev ve yetkileri 6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 6. Maddenin (ç) bendinde “Birlik görev alanı içinde mülk sahibi olmak ya da araziyi fiilen kullanmak üzere en az beş yıl süre için kiralamış olmak.” Şeklindedir.

5.10. Birlik Personeline İlişkin Tespitler:

6172 sayılı Kanununun 14.maddesinde "Birliğin toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı ile çarpımı sonucu bulunan miktarın % 30'unu aşamaz." hükmü bulunmaktadır.

Sulama Birliğinin 2016 yılı personel gideri %41 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranın Kanun maddesinde belirtilen orana çekilmesi gerekmektedir.

Birlik Başkanınca gerekli tedbirlerin alınarak tahsilat oranının artırılması ve SGK ödemelerinin düzenli olarak yapılması sağlanmalıdır.

5.11. Birlik Denetim Kuruluna İlişkin Tespitler:

Birlik Denetim Kurulunun 2016 yılı denetim raporunu hazırlamadığı görülmüştür.

Sulama Birliği Çerçeve Ana Statününün *Birlik denetim kurulunun görev ve yetkileri* başlıklı 35 inci maddesi gereği işlem tesis edilmelidir.

6. Mali yönden tespit edilen eksiklikler ve öneriler:

Birliğin 2016 yılına ait Ödeme Emri Belgelerinin incelenmesinde genel olarak aşağıda belirtilen eksiklikler tespit edilmiştir.

6.1. Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlarda Ödeme Emri Belgesine fatura dışında mevzuatta belirtilen hiçbir belgenin eklenmediği görülmüş olup, ayrıca Onay Belgesi, Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı, Muayene Kabul Tutanağı, gerektiğinde Taşını İşlem Fişi ve Vergi Borcu bulunup bulunmadığına dair belgenin eklenmesi gerekmektedir.

6.2. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Temel İlkeler başlıklı 5. Maddesinde "Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez" denilmektedir. Uygulamada kanunun bu ve diğer ilkelerine uygun hareket edilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

6.3. Taşınır Mal Yönetmeliğine göre taşınır işlem fişi düzenlenmesi gereken alımların direk gider bütçesinden yapıldığı, stoklar hesabı kullanılmadığı ve taşınır işlem fişi düzenlenmediği görülmüştür.

6.4. Haberleşme (Türk Telekom, Turkcell vb.) giderlerinin ödenmesinde faturaların bulunmadığı veya eksik fatura ile ödeme yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Ödeme Emri Belgesine fatura asıllarının bağlanması gerektiği, aslı temin edilemiyor ise Onaylı suretlerinin bağlanması gerekmektedir.

6.5. Elektrik tüketim bedellerinin ödenmesinde faturaların bulunmadığı veya eksik fatura ile ödeme yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Ödeme Emri Belgesine fatura asıllarının bağlanması gerektiği, aslı temin edilemiyor ise Onaylı suretlerinin bağlanması gerekmektedir.

6.6. 4734 Sayılı Kanun kapsamında İhale Usulleri ve Doğrudan Temin Usulü ile yapılan Mal ve Hizmet alımlarında fatura bedeli 2.000,00 TL'yi aşan alımlarda Vergi Borcu bulunup bulunmadığına ait belgenin istenilmediği tespit edilmiştir. 2.000,00 TL'yi aşan mal ve hizmet alımlarında Vergi Borcu bulunup bulunmadığını gösterir belgenin ödeme yapılmadan önce istenilmesi gerekmektedir.

6.7. Ödeme Emri Belgesinde ödeme yapılacak kişilere ait kimlik bilgileri ve banka bilgilerinin eksik yazıldığı görülmüş olup, bu bilgilerin eksiksiz yazılması gerekmektedir.

6.8. Ödeme Emri belgeleri ile eki belgelerin bazılarında yetkililerin imzalarının eksik olduğu görülmüştür.

6.9. Damga vergisi Kanununa istinaden gerçek ve tüzel kişilere ödeme yapılması esnasında Ödeme Emri Belgesi üzerinde Damga Vergisi kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

7. Ödeme emri bazında tespit edilen eksiklikler ve dikkat edilmesi gereken hususlar:

2016 yılı için:

7.1. 13 Nolu Ödeme Emri Belgesi: Sözleşme Damga Vergisi 32,14 TL ilgili veya sorumlulardan tahsili gerekmektedir.

7.2. Birlik başkanına meclis kararına aykırı olarak Ekim, Kasım Aralık 2016 aylarında yersiz ödenen 653,16 TL'nin tahsili gerekmektedir.

Görüş ve kanaatine varılmıştır.

M. Kamil SAĞLAM
Vali Yardımcısı
Komisyon Başkanı

Özgür ÇETİN
Mahalli İd. Şefi
Üye

Çağrı KARAKÖSE
Ziraat Mühendisi
Üye

Osman Sabit AKBULUT
Defterdarlık Uzmanı
Üye

Osman IŞIK
Ekonomist
Üye